

KOMMUNUR

Vit fáa illa verið meira opin

Borgarstjórinn í Tórshavnar Kommunu heldur ikki, at kommunan er afturlatin, og hann vísir aftur, at hann er einaráðandi

Ingolf S. Olsen

Heðin Mortensen, borgarstjóri í Tórshavnar Kommunu, kennist ikki við atfinningarnar um vantandi opinleika í kommunala arbeiðnum, sum Eyðun Jakobsen, búskaparfrøðingur, og Jan Christiansen, fyrrverandi borgarstjóri, koma við aðra staðir her í blaðnum.

Atfinningarnar hjá Eyðuni Jakobsen eru tó ikki bara rættaðar móti Tórshavnar Kommunu men kommununum generelt.

- Eg skilji ikki atfinningarnar, tí vit gera alt eftir reglunum og meira afturat. Er nakað at fylast á í so máta, so má adressan vera kommunulógin sjálv, sigur Heðin Mortensen.

Hann heldurt tó, at vantandi áhugi hjá fjølmiðlunum fyri kommunala arbeiðnum kanska kann elva til ta fatan, at kommunurnar eru afturlatnar.

- Tað er rætt, at ein pent uppsett figgjarætlan við frágreiðingum ikki er liðug enn, hvørki á prenti ella á heimasíðuni hjá kommununi, men beint eftir býráðsfundin, tá figgjarætlanin varð samtykt, sendu vit gerðabókina til allar miðlarnar. Og síðani er tað bara at spyrja, um ivi er um nakað sum helst, men tað er bara ein sum spyr, og tað er Áki Bertholdsen á Sosialinum. Seinastu nógvu árinu hevur

hann verið tann einasti journalisturin, ið mótir upp til býráðsfundirnar og annars vísir kommunala arbeiðnum áhuga, sigur Heðin Mortensen.

Postlistar

Hann kann tó ikki renna undan, at tað var við honum sum borgarstjóra, at kommunan gavst at hava postlistarnar yvir inn- og útgangandi post opnar fyri øllum býráðslimum.

- Jú tað er rætt, at teir blivu avskaffaðir, men har kann eg so avdúka, at vit hava ætlanir um at lata teir upp aftur fyri at royna, um býráðslimirnir, sum nú eru, eru nóg væl at sær komnir at umsita henda opinleikan. Tað var nevnliga ein stórir trupulleiki við opnu postlistunum tá, at borgarar, sum av einari ella aðrari orsök høvdu vent sær til kommununa í góðari trúgv, kundu koma illa fyri, tí áðrenn teir vistu av tí, vóru teir og mál teirra knappliga í fjølmiðlunum. Tað vóru ávísir býráðslimir, ið ikki megnaðu at handfara tann opinleikan virðiliga. Men nú ætla vit so at royna aftur við postlistunum og seta nakrar reglur upp fyri hesum. Tí vit skulu hava opinleika, tað gangi eg inn fyri, sigur Heðin Mortensen.

Alment innlit

Fundirnir í býráðsnevndunum eru fyri afturlatnum

hurðum, men borgarstjórinn legg-ur dent á, at allir býráðslimirnir fáa avrit av fundarfrágreiðingunum eftir fundirnar, so teir kunnu halda seg ajour.

Og hann vissar um, at kommunan tekur lógina um alment innlit í stórum álvara.

- Fyrr var ofta nógv rumbul um alment innlit, men vit hava gjørt rætningslinjur, sum øll starvsfólkini væl og virðiliga eru sett inn í, og sum hava til endamáls at avgreiða umbønir um alment innlit bæði væl og skjótt. Vit hava enntá gjørt eina lógdeild at greiða og greina allar lögfrøðiligar spurningar, sigur Heðin Mortensen.

- Vit gera jú eisini mánaðarroknaskapir, sum verða lagdir fram og góðkendir á býráðsfundunum, leggur hann afturat.

Borgarstjórinn sigur, at ynski um gjøgnumskygni í stóran mun eisini liggur aftanfyrir nógv umrødda keypið av bygningunum hjá Bank Nordik í miðbýnum í Havn og í Húsagøtu við SMS.

- Vit vilja savna fyrisitingina á einum staði, og fyribils hava vit fingið hana savnaða á tveimum støðum umframt á ráðhúsinum. Fyrr var hon spjadd á eini tiggju støð runt í býnum. Tá tekniska umsitingin í summar flutti í gamla bankabygningin í Steinatúni, kundu vit savna alla ta sosialu umsitingina í gamla posthúsbygninginum við Vaglið. Tað hevur stóran

- Eg haldi ikki, at vit fáa verið meira opin, enn vit eru nú, men trupulleikin er, at onginuttan Áki Bertholdsen spyr um nakað, sigur Heðin Mortensen, borgarstjóri

týdning fyri opinleikan og borgaratænastuna, serliga tá vit vita, at umsitingin fer at vaksa nógv, tí vit skjótt skulu umsita eldraðkið eisini, sigur Heðin Mortensen.

Øll í samgongu

Ofta er tað andstøðan, ið varpar ljós á mál, sum hava uppiborið størri almennan áhuga enn onnur mál. Men tá allir flokkarnir í býráðnum eru í samgongu, er ongin andstøða at draga ivamálina fram í ljósið. Men heldur ikki ta sannroyndina heldur borgarstjórinn vera nakran vansa fyri gjøgnumskygni og opinleika.

- Vit hava eisini loyvi at vera ósamd um ynski, raðfestingar, hvussu tingini skulgerast, sjálvt um vit hava eitt samstarvandi býráð, og vit eru bestemt heldur ikki samd um alt alla tíðina. Tað kemur eisini fram alment. Munurin er kanska bara tann, at størri seriositetur liggur aftanfyrir kjakini í býráðnum nú. Tá vit hava bæði samgongu og andstøðu, so er tað ofta bara fyri at markera seg, at mál verða drigin fram og blást upp, sigur Heðin Mortensen.

Ringur at halda um

Hann heldur eisini, at júst

tað, at hann hevur alt býráðið aftanfyrir seg, noyðir hann at vera meira demokratiskan og semjusøkjandi, enn um hann bara hevði eina smala samgongu at hugsa um.

- Eg má arbeiða annaðleiðis nú enn fyrr, og eg brúki eisini nógv meira tíð upp á hvørt einstakt mál. Tað er jú tíðarkrevjandi og krevur bæði demokratiskt og diplomatiskt sinnalag at skula samansjóða sjónarmiðini hjá 13 býráðslimum heldur enn 7. Øll skulu kunna kenna seg aftur og eisini kenna seg væl í býráðsarbeiðnum, sigur borgarstjórinn og leggur afturat:

- Eg eri føddur formaður í figgjarnevndini, og júst fyri, at allir flokkar skuldu kenna seg innanfyri, syrgdi eg fyri, at allir fingi umboð í figgjarnevndini.

Millum annað hetta heldur hann bera prógv um, at hann ikki er tann einaseriositetur liggur aftanfyrir kjakini í býráðnum nú. Tá vit hava bæði samgongu og andstøðu, so er tað ofta bara fyri at markera seg, at mál verða drigin fram og blást upp, sigur Heðin Mortensen.

- Nei eg haldi ikki á nakran hátt, at eg eri einaráðandi. Tað er rætt, at eg arbeiði skjótt og nógv og eisini vil hava tingini at henda skjótt. Men aðrir býráðslimir arbeiða eisini skjótt. Eg hvør-

ki kann ella vil gera nakað einsamallur, sigur Heðin Mortensen.

Jan Christiansen er tó ikki tann einasti, ið heldur karismatiska borgarstjóran hava í so stórt vald. Tað heldur partamaður hansara Sjúrdur Olsen, býráðslimur og limur í figgjarnevndini, nevnliga eisini.

- Heðin er ov sterkur, og hann kann vera ringur at halda um. Til dømis tá hann og umsitinginuttan so mikið sum at kunna figgjarnevndina brúktu fimm milliónir krónur upp á innrætta gamla bankabygningin í Steinatúni, so tekniska deild kundi flyta inn har. Hann gekk eisini á odda at keypa bankabygningarnar. Eg tók tóundir við tí eins og hinir figgjarnevndarlimirnir, men eg setti sum treyt, at so skuldu fleiri aðrir bygningar seljast. Tað tykist ikki fara at halda nú. Tað kunnu vera orsökir til tað, men eg ætli kortini ikki bara at sita og láta sum onki. Tað er meira máttin, sum Heðin ger tingini upp á, sum onkuntíð kann vera trupul at góðtaka, sigur hann.

Hilmar Høggenni hevur sum so onga meining um, hvørt kommunurnar eru ov afturlatnar ella ikki, men hann heldur tó ikki, at ein strangari eftirlitslóg gáva er rætta amboðið at tryggja størri opinleika. Heldur ikki, tá enn ein stórir biti av landsumsiting, nevnliga eldraðkið, um eitt gott ár eftir ætlan verður lagt út til kommunurnar at umsita.

Nøktandi lógarverk

- Ein stýrslóg, altso kommunulógin, og rammulógir fyri serlig umsitingarøki er nóg mikið, tá tað snýr seg um at fremja eftirlit. Vit hava frammanundan dagstovna-

lógina, ið er ein rammulóg, og sum ásetir minstukrøvini til dagstovnaðkið, sum kommunurnar skulu lúka. Eisini fyri eldraðkið er eitt uppskot um rammulóg gjørt. Í tí eru eisini ásetingar um eftirlit. Her er tó lagt upp til, at kommunurnar sjálvar skulu fremja eftirlitið, sigur deildarstjórinn.

Sumt er roynt og annað skotið upp at gera í ávís-um kommunum fyri at skapa størri opinleika um kommunala arbeiðið.

Til dømis er Sunda Kommuna farin at senda bygdaráðsfundirnar beinleiðis á internetinum, í Tórshavnar Kommunu vóru

postlistarnir – listar yvir allan inn- og útgangandi post – fyrr opnar fyri býráðslimum at fylgja við í, og í klaksvík hava hugsanir verið frammi um at skipa fyri spurnarumfórum í býráðnum, har býráðslimir skulu kunna seta beinleiðis spurningar til nevndarformenninar.

Hilmar Høggenni heldur tað tó vera ivasamt, hvussu góð hesi hugskotini eru.

- Í nógvum førum er talan um tveggjað svørð, tí royndir aðra staðir vísa, at kommunustýrslimir mest brúka hasi amboðini til persónligar markeringar, staðfestir hann.

Hilmar Høggenni, deildarstjóri í Almamálaráðnum, heldur galdandi lógir vera nøktandi grundarlag fyri kommunala eftirlitinum